

ХРОНІКА НАУКОВОГО ЖИТТЯ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ БІОГРАФІСТИКИ: ДО 205-РІЧЧЯ ВІД
ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИКОЛИ КОСТОМАРОВА»

Н. В. АКСЬОНОВА

доцент кафедри українознавства

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

E-mail: aksjonovanat@ukr.net; ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8876-2197>

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,

майдан Свободи, 6, Харків, 61022, Україна

О. І. ВОВК

заступник директора Центра українських студій та українознавства

імені академіка П. Т. Тронька

E-mail: o.vovk.88@gmail.com; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1991-4385>

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,

майдан Свободи, 6, Харків, 61022, Україна

Як цитувати: Аксьонова Н.В., Вовк О.І. VII Всеукраїнська наукова конференція «Теоретичні та прикладні аспекти біографістики: до 205-річчя від дня народження Миколи Костомарова» *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки.* 2022. Вип. 35. С. 107-109
In cites: Aksyonova N.V., Vovk O.I. (2022). VII All-Ukrainian Scientific Conference "Theoretical and applied aspects of biography: to the 205th anniversary of the birth of Mykola Kostomarov". *V. N. Karazin Kharkiv National University Bulletin «History of Ukraine. Ukrainian Studies: Historical and Philosophical Sciences»*, Issue 35, (107-109), (in Ukrainian)

16 травня 2022 р. виповнилося 205 років від дня народження виданого українського історика, етнографа, літератора, громадського діяча Миколи Івановича Костомарова (1817–1885). Цей випускник Харківського університету увійшов в історію вітчизняної науки як основоположник народницького напрямку в українській історіографії, в історію культури – як представник гуртка харківських романтиків і один з тих, хто вперше зайнявся збором і популяризацією українського фольклору, а в історію громадської думки – як один з фундаторів Кирило-Мефодіївського братства, першої української таємної організації, якій належить визначне місце у становленні української ідеї та розвитку національної політичної й історичної думки.

До річниці від дня народження М. І. Костомарова було заплановане проведення традиційної наукової конференції «Теоретичні та прикладні аспекти біографістики», яка мала відбутися 17 травня 2022 р. Однак через повномасштабне військове вторгнення російської армії на територію України, що розпочалося 24 лютого 2022 р., і пов'язані з цим активні бойові дії, які прокотилися у тому числі територією Харківщини, захід був відкладений. Зрештою, незважаючи на ворожі обстріли та перманентні відключення світла в багатьох українських містах, VII Всеукраїнська наукова конференція «Теоретичні та прикладні аспекти біографістики: до 205-річчя від дня народження Миколи Костомарова» відбулася в онлайн-форматі 7 грудня 2022 р. Її співорганізаторами виступили кафедра українознавства філософського факультету і Центр українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Рис. 1. Доповідь Ольги Гончар на пленарному засіданні конференції

На пленарному засіданні після традиційних привітань від організаторів були заслухані дві доповіді. Ольга Трохимівна Гончар, кандидатка історичних наук, старша наукова співробітниця відділу української історіографії Інституту історії України НАН України, виголосила доповідь «Ідея сакралізації України у спадщині Миколи Костомарова» (Рис. 1). Вона відзначила, що М. І. Костомаров сакралізував Україну не своєю творчістю, а й усім своїм життям. На думку авторки, чимало ідей і спостережень М. І. Костомарова, висловлених ще у ХІХ ст., виявилися пророчими. Серед них – особливе місце України у слов'янському світі, здатність українського народу гідно й рішуче протистояти будь-якому ворогові, а, отже, переконання в тому, що такий народ не може вічно бути в рабстві. Також доповідачка наголосила на необхідності комплексного академічного видання творів М. І. Костомарова.

Олена Миколаївна Богдашина, докторка історичних наук, професорка кафедри історії України Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, презентувала доповідь «Університети Російської імперії у творчій долі М. І. Костомарова». О. М. Богдашина зобразила широку панораму життя видатного історика в палітрі його соціальних зв'язків, починаючи зі студентських років і до останніх років життя. Дослідниця зазначила, що М. І. Костомаров був так чи інакше пов'язаний з п'ятьма університетами Російської імперії (у трьох з них він викладав). На думку доповідачки, університетське середовище та викладання становлять значну частину інтелектуальної біографії М. І. Костомарова, і водночас своєю науково-педагогічною діяльністю він вписав яскраві сторінки в історію цих навчальних закладів.

Традицією конференції вже стала презентація нових книжкових видань, що мають відношення до біографічних студій. Олександр Олегович Савчук, кандидат філософських наук фахівець І категорії відділу українських студій імені Д. І. Багалія Центру українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька Каразінського університету, презентував книгу «Йосип Гірняк. Спомини» (Харків, 2022). Як відзначив доповідач, спогади одного з найвідоміших акторів мистецького об'єднання «Березіль», є унікальною пам'яткою української історії першої половини ХХ ст. Особливої важливості спогадам надають ексклюзивні відомості про підготовку, репетиції та прем'єри знакових Курбасівських вистав. По суті, ці спогади являють собою альтернативну історію «Березоля», розказану з перших вуст.

Після завершення пленарного засідання учасники перейшли до секційної роботи, що проходила в умовах відключення світла та нестійкого інтернет-зв'язку. У рамках конференції

відбулася робота двох секцій: «Спадок Миколи Костомарова в контексті сучасності» і «Біографістика: теоретичні та прикладні студії». Відео можна переглянути на сторінці Відділу українських студій імені Д. І. Багалія за посиланням: <https://www.facebook.com/bahaliy.viddil/videos/554122739567853>.

Рис. 2. Іменні сертифікати учасників конференції

У програмі були представлені доповіді 60 представників наукових та навчальних закладів із Харкова, Києва, Запоріжжя, Львова, Одеси, Полтави, Рівного, Ужгорода, Чернівців та інших українських міст. За результатами конференції усі учасники отримали іменні сертифікати (Рис. 2).

VII Всеукраїнська наукова конференція «Теоретичні та прикладні аспекти біографістики: до 205-річчя від дня народження Миколи Костомарова» ще раз підтвердила вагомі традиції біографічних студій у стінах Каразинського університету та зацікавленість до цієї проблематики з боку науковців усієї України.

Конфлікт інтересів

Автор заявляє, що конфлікту інтересів щодо публікації цього рукопису немає. Крім того, автор повністю дотримується етичних норм, включаючи плагіат, фальсифікацію даних та подвійну публікацію.

VII ALL-UKRAINIAN SCIENTIFIC CONFERENCE "THEORETICAL AND APPLIED ASPECTS OF BIOGRAPHY: TO THE 205th ANNIVERSARY OF THE BIRTH OF MYKOLA KOSTOMAROV"

N. V. AKSYONOVA

Associate Professor of the Department of Ukrainian Studies

E-mail: aksjonovanat@ukr.net; ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8876-2197>

*V. N. Karazin Kharkiv National University,
Svobody square, 6, Kharkiv, 61022, Ukraine*

O. I. VOVK

Deputy Director of Academician P. T. Tronko Centre for Ukrainian Studies and Local History

E-mail: o.vovk.88@gmail.com; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1991-4385>

*V. N. Karazin Kharkiv National University,
Svobody square, 6, Kharkiv, 61022, Ukraine*